

Лабораторијске вежбе из Физике
Одсек за Софтверско инжењерство

Обавештавају се студенти прве године да ће **обавезне лабораторијске вежбе** у оквиру курса из Физике почети у **среду 30. септембра 2015. године**. Лабораторијске вежбе ће се одржавати друге, треће и четврте наставне недеље, средом и четвртком, у [Заводу за Физику](#), по следећем распореду:

наставна недеља	Термин за израду вежбе	СРЕДА 30.09.2015		
		сала 28	сала 16	сала 22
2	18:00-19:00	ЛФ1	ЛФ3	ЛФ5
	19:00-20:00	ЛФ2	ЛФ4	
	ЧЕТВРТАК 01.10.2015			
	Термин за израду вежбе	сала 28	сала 16	сала 22
	14:30-15:30		ЛФ3	ЛФ6
	15:30-16:30	ЛФ1	ЛФ4	ЛФ5
3	16:30-17:30	ЛФ2		
	СРЕДА 07.10.2015			
	наставна недеља	Термин за израду вежбе	сала 28	сала 16
	18:00-19:00	ЛФ1	ЛФ3	ЛФ6
	19:00-20:00	ЛФ2	ЛФ4	
	ЧЕТВРТАК 08.10.2015			
4	Термин за израду вежбе	сала 28	сала 16	сала 22
	14:30-15:30		ЛФ3	ЛФ5
	15:30-16:30		ЛФ4	ЛФ6
	16:30-17:30	ЛФ1		
	СРЕДА 14.10.2015			
	наставна недеља	Термин за израду вежбе	сала 28	сала 16
4	18:00-19:00	ЛФ1	ЛФ3	ЛФ5
	19:00-20:00	ЛФ2	ЛФ4	
	ЧЕТВРТАК 15.10.2015			
	Термин за израду вежбе	сала 28	сала 16	сала 22
	14:30-15:30			ЛФ6
	15:30-16:30			ЛФ6
	16:30-17:30	ЛФ2		ЛФ5

Присуство на свим лабораторијским вежбама је обавезно и представља услов за излазак на испит из Физике. Лабораторијске вежбе учествују и у формирању укупне оцене из Физике са 30%. Да би се студенту признале лабораторијске вежбе потребно је да на њима оствари најмање 75% од максималног броја поена које вежбе носе.

Поени на лабораторијским вежбама остварују на основу урађене и одбрањене лабораторијске вежбе и реферата са резултатима. Реферат се попуњава током израде лабораторијске вежбе и доноси у термину одбране лабораторијске вежбе.

ОДБРАНЕ ЛАБОРАТОРИЈСКИХ ВЕЖБИ БИЋЕ ОРГАНИЗОВАНЕ У ДОДАТНИМ ТЕРМИНИМА, У ДОГОВОРУ СА СТУДЕНТИМА, ОД 6. ДО 8. НАСТАВНЕ НЕДЕЉЕ.

Поени остварени на лабораторијским вежбама се не могу пренети у следећу годину. Студенти уписаны на Факултет пре школске 2015/16 године који нису положили Физику, у обавези су да се до понедељка 28. септембра 2015. године пријаве на емайл: jasna.crnjanski@etf.rs како би били распоређени по групама за лабораторијске вежбе. Поени остварени на лабораторијским вежбама претходних година се неће признавати, па студенти обновци који се не пријаве у наведеном року неће имати услов за излазак на испит у току текуће школске године.

Распоред студената по групама:

Група ЛФ1		Група ЛФ2	
Асистент: Јасна Црњански		Асистент: Јасна Црњански	
тим 1	2015/0006	Ђукић Филип	2015/0112
	2015/0007	Цицовић Андрија	2015/0119
	2015/0008	Јовановић Тијана	2015/0121
	2015/0018	Симовић Алекса	2015/0128
тим 2	2015/0023	Краговић Јана	2015/0129
	2015/0037	Стојиљковић Вукашин	2015/0145
	2015/0043	Јездић Јаков	2015/0150
	2015/0045	Туловић Стеван	2015/0153
тим 3	2015/0054	Станојевић Коста	2015/0155
	2015/0058	Недељковић Никола	2015/0210
	2015/0060	Власоњић Милица	2015/0228
	2015/0061	Аретакис Јоаннис	2015/0231
тим 4	2015/0066	Киш Милош	2015/0426
	2015/0081	Јовановић Никола	2015/0308
	2015/0089	Стевановић Милица	2015/0311
	2015/0093	Јовановић Милица	2015/0313
тим 5	2015/0095	Стојиљковић Коста	2015/0589
	2015/0096	Костић Марија	2015/0329
	2015/0097	Перишић Сања	2015/0336
	2015/0101	Ђекановић Петар	2015/0347
	2015/0665	Петровић Никола	2013/0362
Асистент: Јасна Црњански		Асистент: Јасна Црњански	

Група ЛФ3		Група ЛФ4	
Асистент: Марко Барјактаровић		Асистент: Марко Барјактаровић	
тим 1	2015/0433	Красић Стефан	2015/0622
	2015/0435	Булатовић Јован	2015/0625
	2015/0436	Марковић Милена	2015/0626
	2015/0439	Кнежевић Лука	2015/0627
тим 2	2015/0440	Матијашевић Милош	2015/0633
	2015/0445	Ждрња Стефан	2015/0635
	2015/0447	Тодоровић Андрија	2015/0637
	2015/0479	Јовановић Нада	2015/0639
тим 3	2015/0481	Миливојевић Марко	2015/0641
	2015/0483	Радуновић Димитрије	2015/0644
	2015/0485	Свркота Драгана	2015/0648
	2015/0486	Пајић Александра	2015/0650
тим 4	2015/0489	Добричић Милица	2015/0652
	2015/0495	Војиновић Дина	2015/0653
	2015/0500	Крстић Јована	2015/0655
	2015/0531	Бошковић Дејан	2015/0656
тим 5	2015/0508	Клар Лука	2015/0657
	2015/0521	Жарић Милан	2015/0658
	2015/0506	Косановић Дејан	2015/0659
	2015/0562	Петровић Вук Стефан	2015/0660
	2015/0668	Мицор Андрија	

Група ЛФ5		Група ЛФ6	
Асистент: Ангелина Тотовић		Асистент: Ангелина Тотовић	
тим 1	2015/0355 Стељић Тијана	2015/0563 Гајић Бојан	
	2015/0359 Вранић Стефан	2015/0564 Ђорђић Владимир	
	2015/0361 Милановић Стефан	2015/0565 Марковић Сава	
	2015/0362 Крстић Ивана	2015/0568 Градинац Александар	
тим 2	2015/0366 Алексов Мома	2015/0570 Ђирић Дејан	
	2015/0376 Тасић Ивана	2015/0573 Марковић Огњен	
	2015/0387 Савовић Алекса	2015/0575 Златић Никола	
	2015/0389 Игић Лазар	2015/0579 Николић Момчило	
тим 3	2015/0391 Луковић Александар	2015/0580 Мијушковић Александар	
	2015/0400 Вујовић Милица	2015/0581 Саиловић Јана	
	2015/0401 Матић Стефан	2015/0587 Вучур Тамара	
	2015/0408 Бегановић Андреј	2015/0321 Деспотовић Милица	
тим 4	2015/0409 Цветановић Никола	2015/0590 Јокић Никола	
	2015/0412 Вучинић Данило	2015/0593 Јовановић Марко	
	2015/0416 Божић Филип	2015/0603 Миливојевић Урош	
	2015/0419 Грубор Милица	2015/0605 Колаковић Филип	
тим 5	2015/0424 Туфегџић Никола	2015/0608 Митровић Предраг	
	2015/0305 Стевановић Илија	2015/0612 Ђорђевић Наум	
	2015/0428 Чубрило Милош	2015/0616 Селаковић Милена	
	2015/0431 Ђорђевић Вељко	2015/0619 Николић Лука	

Замена групе за лабораторијске вежбе или замена тима дозвољена је искључиво по принципу „1 за 1“ и важи током свих термина лабораторијских вежби. Сви студенти који желе да промене групу или тим, морају да пронађу одговарајућу замену и да обавесте асистента Јасну Црњански слањем емаила на jasna.crnjanski@etf.rs **најкасније до 28. септембра 2015. године.** Информацију о замени термина или тима, потребно је да пошаљу оба учесника замене и то са званичне факултетске емайл адресе (@student.etf.rs)

Од студената се очекује да на вежбе долазе на време (закашњења се неће толерисати), адекватно припремљени и унапред упознати са поступком израде вежбе. Пре него што се приступи експерименталном делу вежбе дежурни асистент ће проверити знање сваког студента постављањем улазних питања. Уколико студент није упознат са методологијом израде вежбе и основним теоријским знањима везаним за дату вежбу, неће му бити дозвољено да присуствује изради вежбе. За израду реферата потребно је преузети и одштампати формулар за реферат (биће истакнути у оквиру секције материјали на веб презентацији предмета), понети графитну оловку, гумицу, дигитрон, лењир и милиметарски папир. Употреба мобилних телефона као дигитрона неће бити дозвољена.

Литература за припрему лабораторијских вежби је „Лабораторијске вежбе из физике,“ аутора К. Станковић, Д. Станковић и П. Осмокровић. Уџбеник се може купити у скриптарници Завода за физику (соба 25) по цени од 400 динара. Материјали за вежбу број 5 који нису покривени уџбеником доступни су на страници Материјали курса.

Редослед израде лабораторијских вежби је цикличан и одговара редном броју тима у оквиру групе. У првом термину, први тим ради прву вежбу, други тим другу вежбу и тако даље... У наредном термину, први тим прелази на другу вежбу, други тим на трећу вежбу и тако док се циклус након пет термина не заврши.

Редослед вежби:

1. Одређивање густине чврстих и течних супстанци
2. Одређивање убрзања Земљине теже помоћу клатна и одређивање Јунговог модула еластичности жице
3. Одређивање модула торзије и момента инерције крутих тела помоћу торзионог клатна
4. Одређивање брзине звука помоћу Кунтове цеви и одређивање односа специфичних топлота c_p/c_v за ваздух
5. Одређивање жижне даљине сочива из растојања предмета и лика директном и Беселовом методом

Списак поглавља из практикума за лабораторијске вежбе и примера улазних питања по вежбама (питања нису ограничена на наведене примере):

Општа поглавља која треба прочитати су: **1, 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 5 и 7** Питања која се односе на ова поглавља:

- 1.Шта је мерење?
- 2.Зашто се мерења понављају и врши њихова статистичка обрада?
- 3.Шта је популација?
- 4.Дефинисати средњу вредност и стандардно одступање популације.
- 5.Шта је узорак?
- 6.Дефинисати средњу вредност и стандардно одступање узорка.
- 7.Шта је стандардно одступање средње вредности?
- 8.Шта су тачност, поновљивост и репродуктивност мерења?
- 9.Примена нонијуса у мерењу дужине
- 10.Примена микрометарског завртња у мерењу дужине

Одговоре на претходно наведена питања студент треба да зна без обзира на то, коју вежбу ради, односно, неко од наведених питања може бити постављено пре сваке вежбе.

ВЕЖБА БР. 1: Поглавља: **9, 9.1, 9.2** (без анализе мерне несигурности)

Питања:

- 1.Набројати методе мерења чврстих супстанци и објаснити под којим условима се користе.
- 2.Како се врши мерење густине непознате течности помоћу пикнометра?
- 3.Како се врши мерење густине зрнасте супстанце помоћу пикнометра?
- 4.Шта је хидростатичка вага (принцип рада)?
- 5.Како се врши мерење густине чврстог тела помоћу хидростатичке ваге?
- 6.Може ли се мерити густина непознате течности применом хидростатичке ваге и како?

ВЕЖБА БР. 2: Поглавља: **10 и 11** (без мерних несигурности)

Питања:

- 1.Шта је математичко клатно?
- 2.Шта је период малих осцилација математичког клатна и чему је једнак?
- 3.Како се одређује убрзање земљине теже помоћу математичког клатна?
- 4.Шта је еластична, а шта пластична деформација?
- 5.Како гласи Хуков закон (објаснити шта представља свака величина која фигурише у изразу)?
- 6.Описати апаратуру за мерење Јунговог модула еластичности жице.
- 7.Како се одређује Јунгов модул еластичности помоћу описане апаратуре?

ВЕЖБА БР. 3: Поглавља: **12 и 13** (без мерних несигурности)

Питања:

- 1.Шта је торзија?
- 2.Навести примере ротационог и транслаторног смицања.
- 3.Шта је модуло торзије (веза са тангенцијалним напоном, израз)?
- 4.Шта је коефицијент крутости торзионе опруге тј. торзиона константа (дефинисати)?
- 5.Описати апаратуру за мерење модула торзије жице.
- 6.Како се одређује модуло торзије жице применом описане апаратуре?
- 7.Шта је торзионо клатно?
- 8.Шта је период малих осцилација торзионог клатна и чему је једнак?
- 9.Шта је момент инерције материјалне тачке (како се дефинише)?
- 10.Како се теоријски одређује момент инерције тела?
- 11.Како се одређује момент инерције неправилног тела помоћу торзионог клатна?
- 12.Како се може одредити торзиона константа помоћу торзионог клатна?

ВЕЖБА БР. 4: Поглавља: **15 и 16** (без мерних несигурности)

Питања:

- 1.По чему се гасови разликују од течних и чврстих тела?
- 2.Шта је специфична топлота при константном притиску?
- 3.Шта је специфична топлота при константној запремини?
- 4.Како се методом Клемен-Дезормеа одређује однос c_p/c_v ?

- 5.Шта су механички таласи?
- 6.Шта су лонгитудинални, а шта трансверзални таласи?
- 7.Шта је стојећи талас?
- 8.Како и где се могу формирати стојећи таласи?
- 9.Описати апаратуру за мерење брзине звука помоћу Кунтове цеви.
- 10.Како се одређује брзина звука помоћу описане апаратуре?

ВЕЖБА БР. 5: Поглавље: **24** (у старом издању Практикума, или материјал доступан на страници Материјали)

Питања:

- 1.Шта је сочиво, каква сочива постоје?
- 2.Како гласи једначина сочива (објаснити све величине које у њој фигуришу)?
- 3.Како се формира лик код сабирног сочива (карактеристични зраци)?
- 4.Како се формира лик код расипног сочива?
- 5.Како се дефинише увећање?
- 6.Шта су комбинована сочива и како се рачуна њихова жижна даљина?
- 7.Како се одређује жижна даљина сочива из растојања предмета и лика директном методом?
8. Како се одређује жижна даљина сочива из растојања предмета и лика Беселовом методом?
- 9.Како се одређује жижна даљина расипних сочива?

Сваки студент у оквиру тима самостално одговара на улазна питања и предаје посебан примерак реферата за сваку лабораторијску вежбу.

Београд, 28.09. 2015.
Са Катедре за микроелектронику и техничку физику